

Ændringsforslag

til

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven)

Fremsat af Naalakkersuisut til 2. behandling.

1. § 32, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. En tilladelse til småskala efterforskning og udnyttelse kan uanset § 16, stk. 3, kun meddeles til fysiske personer, der er fast bosiddende og er fuldt skattepligtige i Grønland og har haft folkeregisteradresse i Grønland i de forudgående 5 år og har været fuldt skattepligtige i Grønland i de forudgående 5 år.”

2. Efter § 32, stk. 2, indsættes som nyt stk. 3:

”Stk. 3. Naalakkersuisut kan fravige kravene i stk. 2, om folkeregisteradresse i de forudgående 5 år og om fuld skattepligt i Grønland i de forudgående 5 år, når det skønnes rimeligt ud fra ansøgerens tilknytning til Grønland, og når ansøgeren har opholdt sig uden for Grønland af uddannelsesmæssige årsager eller lignende.”

3. § 38, stk. 2, første sætning affattes således:

”Reglerne i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis en rettighedshaver efter en tilladelse uden eneret kun vil foretage udnyttelse af mindre værdifulde mineraler.”

4. § 42, stk. 2, første sætning affattes således:

”Naalakkersuisut kan ved godkendelser efter §§ 43 og 86 fastsætte vilkår til sikring af opfyldelsen af rettighedshaverens forpligtelser efter stk. 1, herunder sikkerhedsstillelse.”

5. § 45, affattes således:

”§ 45. En person, der er fast bosiddende og fuldt skattepligtig i Grønland kan, uden at der dertil kræves tilladelse, foretage ikke-erhvervsmæssig indsamling af løstliggende mineraler.

Stk. 2. Indsamling efter stk. 1, må ikke foretages i områder, hvor der er meddelt tilladelse efter §§ 16 eller 33, og må kun foretages med respekt af undergrundstilladelser efter § 39.

Stk. 3. Hvis mineraler, der er indsamlet efter stk. 1, ønskes solgt eller forarbejdet med salg for øje kan der ansøges om tilladelse til småskala udnyttelse af mineralerne efter reglerne i kapitel 8 for det område, hvor mineralerne er udnyttet.

Stk. 4. Personer, der er meddelt tilladelse efter § 33 kan efter godkendelse fra Naalakkersuisut arrangere guidede ture for turister og lignende med henblik på at fremvise Grønlands geologi. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om sådan virksomhed.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om ikke erhvervsmæssig indsamling af løstliggende mineraler og udførsel af disse fra Grønland foretaget af personer, der ikke er fast bosiddende og fuldt skattepligtige i Grønland.”

Almindelige bemærkninger

Ændringsforslaget fremsættes som opfølgning på lovudvalgets behandling af forslaget. Under 1. behandling af lovforslaget påpegede Inuit Ataqatigiits ordfører de kontrol- og tilsynsmæssige problemer, som var knyttet til en kommerciel udnyttelse af mineraler op til en værdi af 100.000 kr. om året uden tilladelse. Siumuts ordfører påpegede betydningen af at kunne kontrollere alle kommercielle aktiviteter inden for råstofsektoren og foreslog en nedsættelse af den maksimale værdi af mineraler, der årligt kunne udnyttes uden tilladelse, til 50.000 kr. Ændringsforslaget imødekommer videre Lovudvalgets betænkning med hensyn til skærpelse af bopæls- og beskatningskravet i forbindelse med meddelelse af småskalatilladelser

Ændringsforslaget til § 45 har primært til formål at tydeliggøre grænsen mellem ikke-erhvervsmæssig og erhvervsmæssige råstofaktiviteter. Efter ændringsforslaget vil alle former for erhvervsmæssig råstofudnyttelse kræve en tilladelse og derfor være omfattet af lovforslagets bestemmelser i kapitel 8 om småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler.

Ændringsforslaget vil betyde en lettere administrativ kontrol af den type råstofaktiviteter, der er tilknyttet husflidsproduktion og salg til turister og vil samtidig øge mulighederne for bedre at kunne håndhæve kontrol med brydning og salg af ædelstene.

Ændringsforslaget vil i øvrigt ikke indebære administrative eller økonomiske konsekvenser for Grønlands Selvstyre.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Bestemmelserne i kapitel 8 om småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler, skal sikre den fastboende befolkning en fortsat let adgang til at kunne udøve råstofaktiviteter. For at undgå omgåelse og misbrug af denne adgang er der på

samme måde som i fangst- og fiskeri lovgivning fastsat et krav om folkeregisteradresse og fuld skattepligt i Grønland i de forudgående 5 år.

Til nr. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fravige kravet om 5 års forudgående fast bopæl og fuld skattepligt i Grønland ud fra en vurdering af en ansøgers samlede faste tilknytning til Grønland. Adgangen til at fravige fra kravet om forudgående 5 års fast bopæl og fuld skattepligt i Grønland tænkes særligt anvendt i forbindelse med ansøgere som har været på uddannelse, praktikophold eller lignende uden for Grønland.

Til nr. 3

Ændringen er alene en teknisk rettelser, hvorved overflødig tekst udgår efter Lovudvalgets anvisning.

Til nr. 4

Ændringen er et resultat af Lovudvalgets behandling og tager sigte på at tydeliggøre, at der i forbindelse med godkendelse af forundersøgelser- og efterforskningsaktiviteter efter forslaget § 86, kan fastsættes vilkår om sikkerhedsstillelse for rettighedshavers forpligtelse til ved aktiviteterne ophør at fjerne bygninger, anlæg og installationer med videre i og uden for det af tilladelsen omfattede område.

Til nr. 5

Til § 45, stk. 1

Bestemmelsen undtager alene ikke-erhvervsmæssig indsamling af løstliggende mineraler fra kravet om at råstofaktiviteter kun må finde sted i henhold til tilladelse meddelt af Naalakkersuisut. En ikke-erhvervsmæssig indsamling af mineraler er karakteriseret ved, at mængden og værdierne er beskedne og at mineralerne ikke sælges eller indgår i en produktion med salg for øje, men at mineralerne alene anvendes til privat forbrug, for eksempel indsamling af sten som hobby. Modsat forstås ved erhvervsmæssig udnyttelse af mineraler indsamling eller brydning af mineraler med salg eller erhvervsmæssig produktion for øje.

Med Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområdet, er der ikke længere behov for at have særlige regler vedrørende den oprindelige befolknings adgang til indsamling og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det er Grønlands Selvstyre, der har ejendomsretten til at råde over og udnytte mineralske råstoffer med videre i Grønland. Formålet med overtagelsen af råstofområdet er, at hele Grønlands

befolkning i videst muligt omfang skal drage nytte af de aktiviteter, der udføres i henhold til reguleringen af området.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for ikke-kommerciel udnyttelse. Såfremt man ønsker at udnytte mineralske råstoffer kommercielt, skal der søges tilladelse hertil. Herved sikres det, at udnyttelse foretages i henhold til regler fastsat af Grønlands Selvstyre, og at værdier i størst muligt omfang tilfalder samfundet som helhed.

Bestemmelsen erstatter sammen med bestemmelserne i kapitel 8 om småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler den gældende bestemmelse i råstoflovens § 32, der lyder:

"Den i Grønland fastboende befolkning kan som hidtil foretage indsamling og brydning af mineralske råstoffer, uden at der dertil kræves tilladelse efter denne lov. Stk. 2. Den ved stk. 1 opretholdte adgang til indsamling og brydning af mineralske råstoffer kan dog alene udøves med respekt af tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, der måtte være meddelt andre efter denne lov. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan inden for kommunens område fastsætte nærmere regler for udøvelsen af adgangen efter stk. 1 til indsamling og brydning af mineralske råstoffer."

Det følger af den gældende råstoflovs § 2, at forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland alene må finde sted i henhold til tilladelse meddelt efter lovens regler.

I forarbejderne til § 32 anføres (Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, Tillæg A, spalte 5993):

"Bestemmelsen er i sit indhold identisk med § 30 i den gældende råstoflov."

Det følger af forarbejderne til råstofloven fra 1978, at bestemmelsen tilsigter at opretholde den praksis, der havde udviklet sig på baggrund af princippet i § 1, stk. 2, i mineloven fra 1965. Den indebar, at visse former for indsamling og brydning af råstoffer ikke krævede særlig tilladelse eller koncession.

I forarbejderne til råstofloven fra 1978 er følgende anført i bemærkningerne til lovforslagets § 30, som i sit indhold er identisk med bestemmelsen i § 32 i den nuværende råstoflov fra 1991:

"Forslagets § 30 tilsigter at opretholde den praksis, der har udviklet sig på grundlag af princippet i den gældende lovs § 1, stk. 2 om at visse former for indsamling og brydning af råstoffer ikke kræver særlig tilladelse eller koncession. Den foreslåede bestemmelse vil som hidtil omfatte smykkesten (halvædelsten) og lignende som grundlag for fremstilling af husflid samt råstoffer til forbrug lokalt til byggematerialer eller til opvarmningsformål og lignende: Indsamling vil som hidtil være begrænset til aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbunden større investeringer, jfr. herved bemærkningerne til § 1."

Karakteren af den indsamlingsvirksomhed, der kan udøves ifølge bestemmelsen, beskrives i forarbejderne på den måde, at indsamling som hidtil er begrænset til aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbundne større investeringer.

Det fremgår af den gældende råstoflovs § 32, stk. 2, at adgangen efter stk. 1 til at indsamle og bryde råstoffer kun kan udøves med respekt af tredjeparters tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, hvis sådanne tilladelser er givet i medfør af råstofloven. Når et område bliver omfattet af en udnyttelsestilladelse, vil den fastboende befolknings indsamlings- og brydningsret efter stk. 1 således ikke længere kunne udøves inden for området med hensyn til de af tilladelsen omfattede mineralske råstoffer. Ifølge bestemmelsens forarbejder gælder dette eksempelvis for befolkningens adgang til indsamling af kul i et område, hvor der meddeles tilladelse med eneret til udnyttelse af kulforekomster.

Bestemmelsen i forslaget § 45 er sammen med bestemmelserne i kapitel 8 om småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler en videreførelse og præcisering af den grønlandske befolknings adgang til at kunne indsamle mineraler. Personer, som vil foretage indsamling af mineraler uden tilladelse, skal være fast bosiddende og fuldt skattepligtige i Grønland.

Til § 45, stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af den nugældende råstoflovs § 32, stk. 2.

Bestemmelsen fastslår, at indsamling efter stk. 1 alene må foretages med respekt af efterforskningstilladelser og udnyttelsestilladelser meddelt andre efter denne lov.

Det fremgår af bestemmelsen, at adgangen til at indsamle råstoffer kun kan udøves med respekt af tredjeparters tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, hvis sådanne tilladelser er givet i medfør af råstofloven.

Når et område bliver omfattet af en udnyttelsestilladelse, vil fastboendes ret til indsamling efter stk. 1 således ikke længere kunne udøves inden for området.

Til § 45 stk. 3

Bestemmelsen vedrører personers adgang til at ansøge om småskala tilladelser til udnyttelse af mineraler der er indsamlet ikke-erhvervsmæssigt efter stk. 1.

Det gælder tilsvarende efter den gældende råstoflov, at en person kan ansøge om en småskala tilladelse, hvis aktiviteter med efterforskning og udnyttelse af mineraler sker i et omfang og med et formål, der rækker ud over det, der er omfattet af § 32.

En småskala tilladelse kan kun meddeles, hvis ansøgeren godtgør hvor og hvornår, mineralerne er indsamlet, og at udnyttelsen er foretaget i overensstemmelse med stk. 1 og 2.

Til § 45 stk. 4

Bestemmelsen er ny og vedrører turisterhvervet.

Bestemmelsen giver mulighed for, at personer der er meddelt en småskala tilladelse efter § 33 kan arrangere guidede mineralture for turister, herunder give turister mulighed for at indsamle mineraler. Bestemmelsen fastslår, at dette kræver en generel godkendelse fra Naalakkersuisut i forbindelse med hvilken, Naalakkersuisut kan opstille generelle vilkår til udførelse af virksomhed med guidede mineralture.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at Naalakkersuisut kan udstede nærmere regler for virksomheden som sådan.

Til § 45 stk. 5

Bestemmelsen har til formål at løse det praktiske problem, der består i, at turister og besøgende i Grønland i vid udstrækning ønsker at medbringe en eller flere sten som en souvenir. Disse indsamlinger, der ikke er begrundet i en kommerciel interesse, og ikke fratager Grønland nogen værdier, foreslås reguleret ved en bekendtgørelse, hvor Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser herom, herunder regler om en bagatelgrænse. Bestemmelsen forudsættes anvendt til udstedelse af en bekendtgørelse, der vil regulere adgangen til indsamling af sten uden kommerciel værdi, herunder om steder, vægt med videre, der vil lette administrationen på området.